

earlier material in terms of raw material, technology, and typology. The excavated hearth contained quantities of charcoal and small lumps of red ochre. Charcoal analysis identified larch as the most common species, followed by juniper and pine. An isolated fragment of an undetermined deer molar was also found. Samples for soil micromorphology and sedimentary aDNA analyses were collected as well. Upon completion of the entire profile excavation in 2025, we will be able to finalise the artefact assemblage, complete refittings, and examine the spatial distribution of finds across the entire concentration A (after Svoboda 1987).

Petr Škrdla, Jaroslav Bartík, Katarína Adameková, David Cibulka,
Jan Novák, Soňa Boriová

Čebín (okr. Brno-venkov)

„Nad Záhořím“; Čebín I.

Mladý paleolit. Sídliště. Povrchový sběr. Průzkum. Uložení nálezu: Moravské zemské muzeum – Ústav Anthropos.

Lokalizace: WGS-84: 49.3044794N, 16.4754489E

Na základě archeologického deníku J. Lavického (1935–1943) byla dne 22. 8. 2024 v terénu pozitivně ověřena jeho první nalezová poloha z celkových pěti archeologických lokalit na katastru obce Čebín. Autorem zprávy bylo za dnešní kompostárnou, na hraně západního svahu kóty 345 m n. m. (přírodní památka Na Lesní horce), který v těchto místech přechází v malé sedlo, v polní trati „Nad Záhořím“, nalezeno paleolitické jádro s negativy po těžbě čepelí a dva úštěpy z patinovaných rohovců.

Josef Lavický ve svém německy psaném deníku místo popisuje jako vzdálené 1 km jižně od vesnice, ve východní části malého sedla na jihozápadním kopci nad božími mukami, kde z nálezového klastru o rozměru 30 × 30 m získal 70 kusů paleolitické a 6 kusů neolitické kamenné industrie. V jeho deníku je modrou tužkou k původnímu černým inkoustem psanému záznamu dodatečně připsáno „Kaménky“ a část původního zápisu na straně 147 je přeškrtnuta, avšak tato pozdější oprava neodpovídá realitě, neboť trať „Na Kaménkách“ se podle Statní mapy 1 : 5000 nachází cca 1800 m dál na severním výběžku Velkého kopce – kóty 354,5 m n. m. a podle současné Základní topografické mapy ČR se pro změnu trať s označením „Na Kamínkách“ nachází na severním svahu kóty 353,8 m n. m., tj. cca 700 m dále od nálezového klastru východním směrem. Toto chybně v deníku opravené a zavádějící označení paleolitické lokality Čebín I – „Kaménky“ následně převzali – patrně z důvodu absence přesných map pro archeologickou veřejnost za minulého režimu – do svého článku M. Oliva a J. Doležel, kteří z lokality Čebín I v roce 1983 uvádějí již celkem 75 ks paleolitické a 7 ks neolitické industrie (Oliva, Doležel 1985).

Literatura

Lavický, J. 1935–1943: *Steinzeit [deník]*. Rkp. Uloženo: archiv Ústavu Anthropos, Moravské zemské muzeum, č. AD/28.

Oliva, M., Doležel, J. 1985: Nové paleolitické nálezy z Tišnovska. *Přehled výzkumů* 1983, 17–19, obr. 11.

Summary

In the cadastral area of Čebín (Brno-Country District), on the edge of the western slope of the 345 m elevation point in the ‘Nad Záhořím’ field, a Paleolithic core and two flakes made of patinated chert were discovered based on the archaeological diary of J. Lavický.

Petr Šmácho

Jasenice (okr. Třebíč)

„Za Jalovčím“.

Mladý paleolit. Ojedinelé artefakty. Povrchový sběr. Průzkum. Uložení nálezu: dočasně u autora.

Lokalizace: WGS-84: 49.2559922 N, 16.1770317 E

Na základě upozornění M. Vokáče byla autorem zprávy pozitivně ověřena paleolitická lokalita na plátě za vodojemem, kterou nedávno objevili hledači vltavínů, a údajně zde měli nalézt osm kusů štípané industrie. Při průzkumu dne 17. 9. 2024 byl autorem zprávy za ideálních podmínek ve vzdálenosti cca 70 m západně od kóty 492,4 m n. m. v polní trati „Za Jalovčím“ vyvednut úštěp ze strakatě patinovaného silicitu o rozměru 18 × 32 mm. Tento skrovný nález je dokladem o pronikání paleolitického člověka údolím Oslavy do nitra Českomoravské vrchoviny.

Literatura

Neuveдено.

Summary

Based on information provided by M. Vokáč, the author of this report positively verified a Paleolithic site recently discovered by moldavite seekers. On 17 September 2024, a surface survey yielded a flake made of spotted, patinated silicite approximately 70 m west of the 492.4 m elevation, in the ‘Za Jalovčím’ field (Jasenice cadastral area, Třebíč District).

Petr Šmácho

Kobeřice u Brna (okr. Vyškov)

„Nad Vinohrady“; kóta 337 m n m.

Paleolit. Ojedinelý artefakt. Povrchový nález. Průzkum. Uložení nálezu: dočasně u autora.

Lokalizace: WGS-84: 49.1015969N, 16.8790361E

Na severozápadním výběžku Vlčí hory nalezl autor zprávy dne 14. 12. 2024 na katastru obce Kobeřice u Brna, ve vzdálenosti cca 10 m jihozápadně od nivelační tyče kóty 337,5 m n. m. v polní trati „Nad Vinohrady“, hranu silně patinovaného jádra z rohovce typu Krumlovský les I se stopami negativů po těžbě. Na artefaktu jsou stopy vysráženého sintru. Z tohoto místa je dobrý rozhled do údolí Litavy, nedaleko jsou i drobné vodoteče; nadmořská výška i geomorfologie plošiny by byly pro paleolitické osídlení (zejména v aurignacienu) nejspíše příznivé, avšak severní svahy Ždánického lesa pro paleolitické lovce zřejmě nepatřily k oblíbeným sídelním oblastem a dosud publikované okolní nepočetné drobné lokality poskytl spíše nevýrazné nálezy.

Ve vzdálenosti přibližně 40 m jihovýchodním směrem od nivelačního bodu bylo ještě nalezeno nepatinované čepelové škrabadlo z rohovce typu Krumlovský les I a zlomek přepálené retušované srpové čepelky s leskem, které však přísluší mladšímu období pravěku.

Literatura

Neuveдено.

Summary

In the cadastral area of Kobeřice near Brno (Vyškov District), at the levelling rod of the 337.5 m elevation, in the ‘Nad Vinohrady’

field, the edge of a heavily patinated Paleolithic core made of Krumlovský-les I type chert was discovered. Additionally, an unpatinated blade scraper made of the same chert was found, along with a fragment of a burnt and retouched blade, which, however, belong to a later prehistoric period.

Petr Šmaho

Mikulčice (okr. Hodonín)

„Klášteřisko“.

Mezolit. Sídliště. Sonda. Badatelský výzkum. Uložení nálezu: Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i.

Lokalizace: WGS-84: 48.8078853N, 17.0942625E

V roce 2024 navázal na předchozí sezónu (Bartík et al. 2024; AMČR) zjišťovací výzkum v poloze Mikulčice – „Klášteřisko“, jehož cílem bylo ověřit několik základních otázek týkajících se poznání rozsahu a datování zdejšího mezolitického osídlení, stratigrafie a míry poškození původních nálezových situací (obr. 6). V této sezóně jsme se zaměřili na dokončení výzkumu sondy č. 2/23. Díky plavení veškerého exkavovaného sedimentu se podařilo získat opět početnou kolekci štípané industrie včetně dvou desítek mikrolitů, mezi kterými se objevují i trojúhelníky. V surovinovém spektru nadále převládají lokální rohovce, ze vzdálených importů stojí za zmínku nálezy několika artefaktů z obsidiánu. Lokalita nadále skýtá potenciál pro pokračování výzkumu, který by se měl v budoucnu rozšířit i do dalších poloh v rámci mikulčického areálu.

Obr. 6. Mikulčice. Pohled na výzkum v roce 2024. Foto J. Bartík.

Fig. 6. Mikulčice. A view of the excavation area in 2024. Photo by J. Bartík.

Literatura

Bartík, J., Škrdla, P., Boriová, S., Herčík, O. 2024: Mikulčice (okr. Hodonín). *Přehled výzkumů* 65(1), 168–169.

AMČR: Záznám M-202501324 [cit. 2025-06-06]. Archeologická mapa České republiky. Dostupné z: <https://amcr.aiscr.cz/id/M-202501324>.

Summary

In 2024, excavations resumed at the Mikulčice – ‘Klášteřisko’ site (Hodonín District), connecting to the previous season’s work (Bartík et al. 2024; AMČR). The aim was to explore several key research questions concerning the extent and chronology of the Mesolithic settlement, site stratigraphy, and the degree of disturbance to the original archaeological contexts. This

season’s fieldwork focused on the completion of trench 2/23 (Fig. 6). The site continues to hold significant research potential, which should be further explored through excavations in other areas within the Mikulčice complex.

Jaroslav Bartík, Petr Škrdla, Soňa Boriová, Ondřej Herčík,
Dominik Chlachula

Mohelno (okr. Třebíč)

„Plevovce“.

Pozdní fáze mladého paleolitu. Sídliště. Sonda. Záchranný výzkum. Uložení nálezu: Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i.

Lokalizace: WGS-84: 49.1041856N, 16.1509269E

V roce 2024 pokračoval systematický záchranný výzkum lokality. V této sezóně byla pozornost zaměřena na svrchní části úseku 3, kde došlo k rozšíření zkoumané plochy v rámci koncentrace nálezů AC 1. Odkryta zde byla sonda o rozměru 2 × 2,5 m (obr. 7), která navazovala z východu na původní zkoumanou plochu (Škrdla et al. 2015) a sondu z roku 2023 (Bartík et al. 2024). Oproti předchozí sezóně klesl počet získaných artefaktů. Na uvedeně ploše se podařilo z intaktního sedimentu vyzvednout pouze deset vesměs drobných kusů štípané industrie. Jedinou výjimku představuje středně velké (rozměry: 51 × 32 × 23 mm), bipolárně sbíjené jádro. Všechny artefakty jsou opět vyrobeny výhradně z eratického silicitu. Vůbec poprvé byly v prostoru koncentrace nálezů AC 1 zjištěny zvířecí kosti. Podle předběžného určení půjde o zlomky zubů pravděpodobně koně či soba (obr. 8). V průběhu roku probíhalo taktéž pravidelné monitorování vodní eroze rozplavující povrchové sedimenty lokality, při kterém byly objeveny v erozních korytech další štípané artefakty z vícera fází mladého paleolitu.

Literatura

Bartík, J., Škrdla, P., Adameková, K. 2024: Mohelno (okr. Třebíč). *Přehled výzkumů* 65(1), 169.

Škrdla, P., Bartík, J., Rychtaříková, T. 2015: Dvě koncentrace epigravettských artefaktů v Mohelně-Plevovcích. *Přehled výzkumů* 56(1), 9–29.

Obr. 7. Mohelno. Sonda v prostoru AC 1. Foto J. Bartík.

Fig. 7. Mohelno. Test pit in the AC 1 area. Photo by J. Bartík.